

SERMAYE SAHİPLİĞİ YAPISI İLE BANKA ORANLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ: TÜRKİYE BANKALARI VE HİNDİSTAN BANKALARI ÜZERİNE AMPİRİK BİR ANALİZ



THE RELATIONSHIP BETWEEN CAPITAL OWNERSHIP STRUCTURE AND BANK RATIOS: AN EMPIRICAL ANALYSIS OVER TURKISH AND INDIAN BANKS

Nejla B. DEMİR¹
Ömer F. RENÇBER²
Ramazan AKBULUT³



Öz

Bu çalışmada, Hindistan ve Türkiye’de faaliyet gösteren bankaların finansal oranları dikkate alınarak ülkeler ve sermaye sahipliğine göre bankalar arasındaki farklılıklar araştırılmıştır. Çalışma, 2005-2017 yılları arasında kapsamakta olup, Kredi/ Mevduat oranı, Faiz Geliri/ Toplam Varlıklar, Net Faiz Marjı, Faiz Dışı Gelir/ Toplam Varlıklar, Aktif Karlılığı oranı ve Öz sermaye Karlılığı oranı olmak üzere toplam 6 oran dikkate alınmıştır. Banka grupları arasındaki farkları belirlemek için t testinden yararlanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, Türkiye’deki ve Hindistan’daki bankalar arasında Kredi/ Mevduat oranı, Faiz Geliri/ Toplam Varlıklar, Net Faiz Marjı, Aktif Karlılığı ve Öz sermaye Karlılığı oranları açısından anlamlı farklılıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte, Faiz Dışı Gelir/ Toplam Varlıklar oranı bakımından ise farklılık bulunmamıştır. Ayrıca bankalar sermaye sahipliğine göre karşılaştırıldığı durumda, tüm oranlar açısından anlamlı farklılıkların olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Bankaları, Hindistan Bankaları, Sermaye Sahipliği Yapısı, t Testi.

Abstract

In this study, the differences and similarities between Indian and Turkish Banks in terms of country and capital ownership by financial ratios have been investigated. The study contains the years 2007-2017 and six ratios have been used; the loan/deposit ratio, interest income / total assets, net interest margin, non-interest income/total assets, return on assets (ROA) and return on equity (ROE). The t-test has been used to determine the differences between the ratios. As a result of the study, there have been significant differences on loan/deposit ratio, interest income / total assets, net interest margin, return on assets (ROA) and return on equity (ROE) between Turkish and Indian banks, on the contrary, there have been no significant differences on non-interest income / total assets. In addition, there are remarkable differences on the contribution of varieties terms of all ratios.

Keywords: Turkish Banks, Indian Banks, Capital Ownership Structure, t test.

¹ ORCID Öğr. Gör., Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, Finans Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, nbinci@gantep.edu.tr

² ORCID Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, ofrencber@gantep.edu.tr

³ ORCID Prof. Dr., Harran Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, ramazanakbulut@yahoo.com

EXTENDED ABSTRACT

Introduction and Purpose:

The main task of banks is to provide cash and non-cash funds to those in need of funds. Apart from this basic duty, it also has duties such as deposit acceptance, fund transfer, investment consultancy, custody and bill payment transactions. The existence of an effective economic structure is only possible with well-functioning financial institutions.

India belongs to the group of BRICS countries including Russia, China, Brazil and South Africa. Turkey is obtaining new markets, establish technological partnerships and to benefit from the advantages of the union is willing to be included in this group. Banks in India and Turkey are grouped in a similar manner. It can be classified according to their capital types and fields of activity. In this study, the differences of bank types on financial ratios are investigated in terms of capital types and countries.

Method and Findings

In this study, the differences of the banks according to countries and capital types were measured by independent samples t-test. The results showed that the banks have significance differences in terms of Loan / Deposit ratio, Interest Income / Total Assets, Net Interest Margin, Return on Assets and Equity Profitability. However, no difference was found in terms of Non-Interest Income / Total Assets ratio.

In addition, when banks are compared according to their capital types, it is found that there are significant differences in terms of Loan / Deposit ratio, Interest Income / Total Assets, Net Interest Margin, Non-Interest Income / Total Assets, Return on Assets and Return on Equity.

Conclusion

The rapidly growing economies of India and Turkey and draws attention to the population. Banks constitute the largest part of the capital market in two countries. For a strong economy, the existence of well-functioning banking institutions is required. significant differences in the respective rates between banks in India with banks in Turkey were found. In addition, there are significant differences in the level of capital types of banks in terms of related ratios. In subsequent studies, new studies may be proposed in this area, taking into account the banks of more countries with different rates.

1. GİRİŞ

Finansal sistemler, talep ettikleri fon karşılığında bir miktar fazlalık ödemeyi kabul edenler ile tasarrufları neticesinde belirli bir miktar getiri elde etmek isteyenleri bir araya getirerek fon akışı sağlarlar. Bu fon akışı gerçekleşirken finansal yatırım araçları, finansal aracilar, yasalar ve bu organizasyonu düzenleyen ve denetleyen yapılar sistemin önemli taraflarını oluştur (Oğuz, 2016: 226).

Bankaların tasarruf sahipleri ile fon açığı olanlara aracılık görevleri dışında, mevduat ve katılım fonu kabulü, nakdi ve gayri nakdi kredi verme işlemleri, eft, havale gibi fon transfer işlemleri, elektronik ödeme işlemleri, sermaye piyasası araçlarının alım ve satımına aracılık etme, çek-senet işlemleri, yatırım danışmanlığı, saklama ve fatura ödeme işlemleri gibi çok gelişmiş görev alanları bulunmaktadır (BDDK, 2020). Bu açıdan bankalar, ekonomide istikrarın sağlanması ve devamlılığı için çok önemli görevler üstlenirler (Yağcılar, 2011: 8). Sorunsuz işleyen bir ekonomik yapı için, güçlü ve düzenli işleyen finansal kurumların varlığı gerekmektedir. Sermaye ve para piyasalarının bu anlamdaki en güçlü ve en etkili katılımcıları bankalardır.

Hindistan ve Türkiye hızla büyüyen ve gelişmekte olan ülkeler arasındadır. Hindistan 2.718.732 milyon dolarlık gayri safi yurtiçi hasılası ile dünyanın en büyük 7. ekonomisidir (WBI, 2019). 1 354 milyon nüfuslu ülke Güney Asya'nın en geniş ülkesi konumundadır. Bunların yanı sıra Hindistan ekonomisi son birkaç yıldır dünya ülkeleri arasında en hızlı büyüyen üç ülkeden biridir. Ülke, Rusya, Çin, Brezilya ve Güney Afrika ülkelerinin de içinde bulunduğu BRICS ülkeleri grubuna dâhildir (Aşçı, 2019: 49-51). Türkiye, 81,9 milyon nüfusu 771.350 milyon dolarlık gayri safi yurtiçi hasılası ile dünyanın en büyük 19. ekonomisine sahiptir.

Hindistan ve Türkiye'de finans sektörünün en büyük parçasını bankalar oluşturmaktadır. 26 Eylül 1946 yılında 22 üye ile kurulan Hindistan Bankalar Birliği kapsamında 2019 yılı itibariyle 252 büyük veya mikro düzeyde finansal kurum kayıtlıdır (IBA, 2019). 2019 verilerine göre Hindistan'da 26 kamu sermayeli banka, 22 özel sermayeli banka, 45 yabancı sermayeli banka, bölgesel ve kırsal bankalar, 80'den fazla irili ufaklı kooperatif bankası faaliyet göstermektedir. Türkiye'de ise 34 mevduat bankası, 13 kalkınma ve yatırım bankası, 6 katılım bankası olmak üzere toplam 53 banka faaliyet göstermektedir (TBB, 2019). Türkiye'de finansal sektörün %80'den fazla aktif büyüklüğünü bankalar temsil etmektedir (BDDK, 2018). İki ülkedeki bankaların niceliksel farklılıklarının ülkelerin ekonomik büyüklüğü başta olmak üzere, nüfus ve coğrafi büyüklük vb. ekonomik ve sosyal faktörleriyle ilintili olduğu söylenebilir.

Hindistan bankaları sermaye türlerine göre kamu bankaları, yabancı sermayeli bankalar ve özel sermayeli bankalar olarak; faaliyet türlerine göre mevduat bankaları, bölgesel-kırsal bankalar, kooperatif bankaları, yatırım ve kalkınma bankaları olarak gruplandırılmıştır (IBA, 2019). Buna göre, sermayelerinin büyük çoğunluğu kamuya ait olanlar, kamu bankası; yabancı kişi ve kuruluşlara ait olanlar yabancı sermayeli banka; yurt içinde yaşayan kişiler veya yurt içinde kurulmuş kuruluşların sermayesi ile kurulan bankalar ise özel bankalar adını almaktadır (Ayanoğlu vd. 2013:5-7). Mevduat bankaları, tasarruf sahiplerinden fon toplayabilen ve topladıkları mevduatları fon talep edenlere belirli bir getiri elde ederek kredi olarak veren kuruluşlardır. Yatırım ve kalkınma bankaları mevduat kabul etmezler, resmi ve özel kuruluşlara finansman sağlarlar (Gündoğdu, 2017: 74-75). Kooperatif bankaları yerel ekonomiye destek veren, yalnızca kendi faaliyet alanlarında hizmet veren işletmelere kredi veren kuruluşlardır (TBB, 2017). Bölgesel ve kırsal bankalar ise ülkedeki bölgesel kırsal alanları kalkındırma amacı ile kurulmuş bankalardır. Bu bankaların sermaye büyüklükleri diğer banka türlerine nispeten daha düşüktür (IBA, 2019). Hindistan'da kamu bankaları 1990'larda toplam bankacılık sektörünün %90'ını oluşturmuştur. Bu dönemde faaliyet gösteren 21 kamu bankasından 20'si kâr ettiklerini açıklamışlardır. Hindistan hükümeti, 1969 yılında 14 büyük özel bankayı kamulaştırmıştır. 1980 yılında 6 özel banka daha kamulaştırılmıştır (IBA, 2019). 2019 yılında kamu bankalarının bankacılık sektöründeki payı %45, özel sektör bankalarının payı %23, bölgesel ve

kırsal bankaların payı %18, yabancı bankaların payı %9 ve kooperatif bankalarının payı ise yaklaşık %5 olarak gerçekleşmiştir (IBA, 2019).

Türkiye'deki bankalar, Hindistan'daki bankalarla benzer şekilde gruplandırılmıştır. Sermaye türlerine göre Türkiye Bankaları: kamu sermayeli bankalar, yabancı sermayeli bankalar ve özel sermayeli bankalar olarak üçe ayrılmıştır; faaliyet alanlarına göre bankalar ise mevduat bankaları, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları şeklindedir (TBB, 2019). Türkiye'de kooperatif bankası bulunmamaktadır, bazı mevduat bankaları küçük ve orta ölçekli girişimcileri ve kooperatifleri desteklemektedir. Bölgesel ve kırsal kalkınmayı desteklemek için de kalkınma bankaları oluşturulmuştur (TBB, 2019). Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurulu'nun yıllık yayınladığı verilere göre Türkiye'de mevduat bankaları aktif, kredi ve mevduat büyüklüğü bakımından diğer bankalara göre üstün komumdadırlar (BDDK, 2018). Türkiye'de faizsiz banka prensibi ile çalışan katılım bankaları da faaliyet göstermektedir (TKBB, 2020).

Literatürde sermaye sahipliğinin finansal oranlar üzerindeki etkisini ölçen farklı yıllarda yapılmış çalışmalar mevcuttur. Bu çalışmada ise, sermaye sahipliği ile ilgili diğer çalışmalardan farklı olarak, iki farklı ülke bankalarının finansal oranlarına ilişkin veriler dikkate alınarak sermaye sahipliği ve ülke bakımından banka türleri arasındaki farklılık araştırılmıştır. Literatüre bu yönüyle katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda çalışmada öncelikle konu ile alakalı benzer çalışmaların özetlerine yer verilmiş, daha sonra bankalar ülkelere ve sermaye türlerine göre karşılaştırılmıştır.

2. LİTERATÜR İNCELEMESİ

Bankacılık sektöründe bankaların finansal oranları üzerine yapılan çalışmalara bakıldığında, bunlardan bazılarında bankaların birbirleri arasındaki verimlilik, kârlılık, performans ölçümleri incelenirken (Acar vd. 2015; Koç vd. 2015); bazı çalışmalarda ise bankaların karlılık, likidite, faaliyet ve borç ödeme gücünü etkileyen mikro ve makro değişkenler incelenmiştir (Öztürk, 2016; Singh ve Sharma, 2016; Ersoy ve Aydın, 2018). Bu doğrultuda literatürde var olan çalışmalardan bazılarının özetlerine aşağıda yer verilmiştir.

Aktaş ve Kargın (2007), ulusal ve yabancı bankaları 2003-2006 dönemi verileriyle likidite, aktif kalitesi, gelir-gider yapısı, sermaye yeterliliği ve kârlılık açısından değerlendirmişlerdir. Analizde t testi ve Kruskal Wallis testinden yararlanıp iki banka türü arasındaki farklılığı ölçümlemeye çalışmışlardır. Yazarlar çalışmanın sonucunda, ulusal ve yabancı bankalar arasında sermaye yeterliliği, likidite bakımından anlamlı farklılık olduğunu belirtmişlerdir.

Akbulut ve Albayrak (2009), Türkiye'de mülkiyet yapısı açısından banka performanslarını ve bu performansların hangi oranlarda ayrıştığını diskriminant analizi ile belirlemeye çalışmış, 67 değişik göstergeden, 13 göstergenin bu ayrımı sağladığını ifade etmişlerdir. Likidite ve karlılık açısından anlamlı farklılık bulunmamasına karşın; faiz giderleri/toplam giderler, toplam mevduat/toplam aktif, personel giderleri ve kıdem tazminatı toplamının personel sayısına oranı arasında anlamlı farklılık tespit etmişlerdir.

Parlakkaya ve Çürük (2011), 24 mevduat bankası ve 4 katılım bankasının örneklem olarak belirledikleri çalışmalarında bankaların kârlılıklarını, etkinliklerini karşılaştırmış ve ayrıca iki banka grubunun farklılaşma düzeylerini belirlemeye çalışmışlardır. Analizde, t testi ve lojistik regresyon analizi kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda çalışmada; mevduat bankalarının katılım bankalarından daha kârlı olduğu, etkinlik oranlarının çok farklı olmadığı ve net kar/ faaliyet karı, mevduatlar/toplam aktifler, krediler/toplam aktifler oranlarının her iki banka türü arasında ayırt edici bir fonksiyona sahip olduğu belirtilmiştir.

Fungacova ve Poghosyan (2011), Rusya'daki kamu, özel ve yabancı bankalarda kredi riski ve faiz marjı arasındaki ilişkiyi araştırmışlardır. Araştırmacılar yaptıkları analizler sonucunda, Özel ve

kamu Rus Bankalarında negatif bir ilişki tespit ederken; yabancı bankalarda anlamlı bir ilişki tespit edilemediğini ifade etmişlerdir.

Doğan (2013), 2005-2011 yıllarına ait dönemde katılım bankaları ve geleneksel bankalar arasında karlılık, likidite, sermaye yeterliliği, risk ve borç ödeme oranları arasında anlamlı bir ayırım yapıp yapılamayacağını t-testi ile araştırmıştır. Doğan, bankaların, likidite ve sermaye yeterliliği bakımından birbirlerinden ayırıt edilebilir durumdayken; kârlılık ve borç ödeme bakımından farklılık göstermediğini belirtmiştir.

Haque (2014), çalışmasında Hindistan'daki yerli ve ticari bankaların öz kaynak getirisi ve net faiz marjı oranlarını ANOVA testi ile ölçülmüştür. Çalışmada, sermaye türlerinin bankalarda aktif karlılığı ve net faiz marjı bakımından önemli bir ayrıştırıcı olmadığı sonucuna varmıştır. Ancak, öz kaynak karlılığı açısından benzer banka grupları arasında önemli bir farklılık görülmüştür. Haque, tüm banka gruplarının 2009-2013 senelerinde net faiz marjlarını arttırdıklarını tespit etmiştir.

Khediri vd. (2015), Körfez İşbirliği Ülkelerindeki İslami ve geleneksel bankaların 2003-2010 dönemine ait finansal tablolarını kullanılarak bu iki banka türü arasında ayırım yapıp yapılamaması durumunu parametrik ve parametrik olmayan yöntemlerle araştırmışlardır. Çalışmada, doğrusal diskriminant analizi, lojistik regresyon, yapay sinir ağları ve karar ağacı kullanılmıştır. Sonuçlar, finansal oranlara dayanarak bu iki banka türünü ayırıt etmenin mümkün olduğunu göstermektedir.

Toraman vd. (2015), katılım bankaları ve geleneksel bankaların performanslarını değerlendirerek, bu performans göstergelerinin iki banka türü açısından farklılık teşkil edip etmeyeceğini de araştırmışlardır. Çalışmada, panel veri analizi ve t testi uygulanmıştır. Analiz neticesinde katılım bankaları ve geleneksel bankaların aktif büyüklük ve sermaye yeterliliği açısından anlamlı şekilde farklılık taşıdıkları belirlenmiştir.

Oğuz (2016), Türkiye'de faaliyet gösteren kamu ve özel sermayeli mevduat bankalarıyla katılım bankalarının 2005-2013 dönemine ait bazı bilanço ve gelir tablosu verilerini ANOVA testi ile mukayese etmiştir. Analiz neticesinde, tüm banka gruplarında kâr-zarar, öz kaynak, şube ve personel sayıları bakımından anlamlı farklılıklar bulunduğu belirlenmiştir. Ayrıca kredi ve mevduat bakımından, katılım bankaları ile özel bankalar arasında anlamlı fark bulunamamışken; kamu bankalarının, mevduat ve kredi hacmi bakımından diğer gruplardan ayrıldığı belirtilmiştir.

Ekşi vd. (2016), mevduat bankaların sermaye yapılarının finansal rasyolar üzerindeki etkisini Man Whitney U testi ile incelemişlerdir. Ekşi vd. sermaye yeterliliği, gelir-gider yapısı ve aktif kalite bakımından bankaların sermaye türleri bakımından farklılıklar gözlemlendiğini tespit etmişlerdir.

Yurtadur ve Demirbaş (2017), üç katılım bankası ve benzer büyüklükteki üç mevduat bankasının 2010-2016 mali tablo verilerini kullanarak bankaların hangi finansal oranlarda farklılaştıklarını tespit etmeye çalışmışlardır. Çalışmada, likit aktiflerin kısa vadeli yükümlülükler oranı, sermaye yeterlilik oranı ve karlılık oranı gibi pek çok göstergede iki banka türü arasında farklılıkların olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sochima ve Iyafekhe (2018), çalışmalarında IFRS rejiminden önce ve sonra Nijerya Menkul Kıymetler Borsasına kote 10 ticari Nijerya bankasının etkinliğini ölçmüştür. Çalışmada t testi ve Mann whitney U testinin yanı sıra Jargure- Berra testleri ile Nijerya bankalarının karlılık, yatırım-kaldıraç ve likidite oranları bakımından anlamlı farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Analiz sonucunda yatırım rasyosu hariç Nijeryalı bankaların IFRS'ye geçtikten önce ve sonra belirtilen oran gruplarında bir farklılık olmadığı Sochima ve Iyafekhe tarafından ifade edilmiştir.

Atukalp (2018), mevduat bankalarının bazı finansal verilere göre mülkiyet yapısı bakımından farklılık arz edip etmediğini Kuruskall Wallis testi ile araştırmış, hangi gruplarda farklılık olduğunu Man Whitney U testi ile belirlemiştir. Atukalp, mülkiyet yapısına göre bankalar arasında mevduat, şube ve personel başına aktif, kredi, net kâr açısından anlamlı farklılık bulunduğunu belirtmiştir.

3. UYGULAMA

Araştırmanın uygulama kısmında çalışmada kullanılan finansal oranlar, çalışmanın amacı ve kapsamı belirtilip; yöntem ve temel hipotezlerin analiz sonuçlarına ve bulgulara yer verilmiştir.

3.1. Çalışmada Kullanılan Oranlar

Bankalardaki sahiplik yapısının oranlar üzerindeki etkilerini Türkiye ve Hindistan’da faaliyet gösteren bankalarda ölçmeyi hedefleyen bu çalışmada Tablo 1’de yer alan oranlar kullanılmıştır.

Tablo 1: Hesaplanan Oranlar

Notasyon	Hesaplama	Açıklama	Referans
K/ M	$\frac{\text{Toplam Krediler}}{\text{Toplam Mevduat}}$	Toplanan mevduatların ne kadarının kredilerden oluştuğunu belirtmektedir.	Nagarkar (2015); Ekşi vd. (2016); Koley (2019).
FG/ TV	$\frac{\text{Faiz Gelirleri}}{\text{Toplam Varlıklar}}$	Toplam varlıkların ne ölçüde faiz geliri yarattığını ifade etmektedir.	Aktaş ve Kargın, (2007); Akbulut ve Albayrak (2009); Nagarkar, (2015).
KSNF/ TV (Net Faiz Marjı)	$\frac{\text{Karşılıklar Sonrası Net Faiz Geliri}}{\text{Toplam Varlıklar}}$	Bankanın yatırım faaliyetlerinden ne kadar para kazandığını göstermektedir.	Aktaş ve Kargın (2007); Akbulut ve Albayrak, (2009); Ally, (2013); Haque (2014).
FDG/ TV	$\frac{\text{Faiz Dışı Gelirler}}{\text{Toplam Varlıklar}}$	Toplam varlıkların ne oranda faiz dışı gelir oluşturduğunu açıklamaktadır.	Aktaş ve Kargın (2007); Nagarkar (2015); Singh ve Sharma, (2016).
AKO (Aktif Karlılığı Oranı)	$\frac{\text{Dönem Net Kârı}}{\text{Toplam Varlıklar}}$	Varlıkların kâr yaratma gücünü göstermektedir.	Ally (2013); Haque, (2014); Bapat ve Sagar (2016).
ÖKO (Öz Sermaye Karlılığı Oranı)	$\frac{\text{Dönem Net Kârı}}{\text{Özsermaye}}$	Öz kaynağın ne ölçüde kârlı olduğunu ifade etmektedir.	Ally (2013); Haque (2014); Singh ve Sharma (2016); Koley (2019).

3.2. Çalışmanın Amacı ve Kapsamı

Çalışmanın amacı; Hindistan ve Türkiye’de faaliyet gösteren ticari bankaların sermaye sahipliği ile finansal oranları arasındaki farklılıkların incelenmesidir. Bu doğrultuda, çalışma 2005 ve 2017 arası dönemi kapsamakta olup, ülkelere ve sermaye sahiplik yapısına göre dikkate alınan ticari banka sayıları aşağıda yer alan tablodaki gibidir.

Tablo 2: Ünelere ve Sermaye Türlerine Göre Ticari Banka Sayıları

Ülke	Sermaye Türleri	Banka Sayısı	Toplam
Türkiye	Kamu	3	26
	Yabancı	15	
	Özel	8	
Hindistan	Kamu	26	91
	Yabancı	44	
	Özel	21	

Kaynak: (BDDK, 2019; IBA, 2019)

Çalışmada kullanılan veriler; Hindistan Bankalar Birliği (IBA, 2019), Türkiye Bankalar Birliği (TBB, 2019) ve Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurulu’nun (BDDK, 2019) web sitesi ve raporlarından elde edilmiştir.

3.3. Yöntem ve Temel Hipotezler

Farklılıkları ölçebilmek amacıyla kullanılan parametrik veya parametrik olmayan birçok yöntem bulunmaktadır. Parametrik testlerden t testi (Doğan, 2013) ve parametrik olmayan testlerden Mann Withney U testi (Ekşi vd. 2016) bu yöntemlerden bazılarıdır. Çalışmada farklılıkları analiz edebilmek için Student t testi kullanılmıştır.

Student t testi; tek örneklem, bağımsız veya bağımlı örneklem t testi olarak kullanılabilir. Evren ile örneklemin uyumlu olduğu iddiası tek örneklem; iki bağımsız örneklemin arasındaki farkın anlamlı olup olmadığı bağımsız örneklem ve aynı örnekleme iki farklı zaman veya durumda uygulanan verilerin arasındaki farklılığı ölçmede bağımlı örneklem t testi kullanılmaktadır (Kalaycı vd., 2016: 74). Bu çalışmada bankaların finansal oranlar bakımından farklılıkları ülkeler ve sermaye türlerine göre bağımsız örneklem t testi ile ölçülmüştür. Araştırmanın temel hipotezleri şu şekildedir:

H₁: Türkiye ve Hindistan'daki bankalar arasında finansal oranlar açısından anlamlı bir farklılık vardır.

H₂: Bankaların sermaye sahipliği yapısı ile finansal oranlar açısından anlamlı bir farklılık vardır.

4. BULGULAR

4.1. Temel İstatistiksel Bilgiler

Hindistan ve Türkiye'deki banka gruplarının finansal oranlarına ait tanımlayıcı istatistikler Tablo 3'te görülmektedir. İlgili veriler 2005-2017 yılı arasında Türkiye ve Hindistan'da faaliyet gösteren mülkiyet yapılarına göre gruplandırılmış ticari bankaları kapsamaktadır. Tablo incelendiğinde; Toplam Kredi/Toplam Mevduat, Faiz Gelirleri/ Toplam Varlıklar ve Öz Kaynak Karlılığı oranlarının standart sapma ve ortalamalarının yüksek olduğu söylenebilir. Tabloda, ilgili oranların minimum ve maksimum değer uzaklıklarının yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum bankalar arasında oranlar düzeyinde farklılıklar olduğunu göstermektedir.

Tablo 3: Tanımlayıcı İstatistikler

Rasyolar	Minimum	Maksimum	Ortalama	Standart Sapma
K/ M	32,99	114,10	82,9482	17,47720
FG/ TV	,79	9,04	4,7439	2,92474
KSNF/ TV	2,08	5,28	3,3354	,74185
FDG/ TV	,71	4,88	1,7141	,75758
AKO	-,84	2,79	1,5164	,65986
ÖKO	-14,62	31,33	13,7815	6,37361

4.2. Ülkeler Düzeyinde Karşılaştırma

Hindistan ve Türkiye'de faaliyet gösteren bankaların sermaye sahipliği ayrımı olmaksızın t testi sonuçları Tablo 4'te verilmiştir;

Tablo 4: Finansal Oranların Ülkeler Bağlamında Karşılaştırılması

	Ülke	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	T	P
K/ M	Hindistan	78,4148	6,14370	-2,358	,023*
	Türkiye	87,4817	23,21663		
FG/ TV	Hindistan	7,5675	,85200	35,845	,000*
	Türkiye	1,9203	,49204		
KSNF/ TV	Hindistan	3,1320	,65021	-2,503	,014*
	Türkiye	3,5389	,77938		
FDG/ TV	Hindistan	1,7048	,66548	-,107	,915
	Türkiye	1,7233	,84849		
AKO	Hindistan	1,2265	,63753	-4,297	,000*
	Türkiye	1,8062	,55082		
ÖKO	Hindistan	11,4488	6,32140	-3,454	,001*
	Türkiye	16,1141	5,58445		

*%5 seviyesinde anlamlıdır.

Tablo 4'teki analiz sonuçlarına göre; Kredi/ Mevduat oranı, Faiz Geliri/ Toplam Varlıklar, Net Faiz Marjı, Aktif Karlılık Oranı (AKO) ve Öz sermaye Karlılığı (ÖKO) oranlarında Hindistan ve Türkiye Bankaları arasında istatistik olarak anlamlı farklılık bulunduğu görülmektedir. Farklılık yaratan rasyoların aritmetik ortalamaları incelendiğinde Kredi/Mevduat oranı ve Net Faiz Marjı oranlarının aritmetik ortalamalarının farklılığı Türkiye Bankaları için daha anlamlı bulunmuştur. Diğer taraftan, Faiz Geliri/ Toplam Varlıklar, Aktif Karlılığı (AKO) ve Öz sermaye Karlılığı (ÖKO) oranları için Hindistan Bankalarının aritmetik ortalamalarının farklılığı anlamlı bulunmuştur. Faiz dışı Gelir/Toplam Varlıklar oranı bakımından ise iki ülke bankaları arasında farklılık tespit edilememiştir.

İki ülke bankalarının Faiz Geliri/Toplam Varlık oranlarına bakıldığında bu oranın Hindistan'da %7,5 iken, Türkiye'de %1,9 düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. Dolayısıyla, Türkiye'deki bankaların göreceli olarak Hindistan bankalarına göre önemli oranda toplam varlıklarına göre kredi mevduat oranı 2005-2017 yılları arasında ortalama olarak daha yüksek olmasına rağmen faiz gelirlerinin az olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu sonuçlara göre Hindistan bankalarının daha etkin bir kredi politikası uyguladıkları ifade edilebilir.

4.3. Sermaye Sahipliği Yapısına göre Karşılaştırma

Bankaların sermaye sahipliği yapısına göre karşılaştırıldığı durumda elde edilen sonuçlar aşağıda yer alan tablodaki gibidir.

Tablo 5: Bankaların Sermaye Sahipliği Yapısına Göre Karşılaştırılması (Kamu ve Özel)

	Sermaye Türleri	Ortalama	Standart Sapma	T	P
K/ M	Kamu	70,8347	18,62734	-3,625	,001*
	Özel	87,0087	13,06090		
FG/ TV	Kamu	4,9270	2,91216	-,225	,823
	Özel	5,1188	3,21586		
KSNF/ TV	Kamu	2,9406	,64156	-,947	,349
	Özel	3,0783	,37196		
FDG/ TV	Kamu	1,1584	,27060	-6,815	,000*
	Özel	1,8888	,47482		
AKO	Kamu	1,3109	,92098	-1,198	,239
	Özel	1,5546	,47762		
ÖKO	Kamu	15,2133	9,79430	,475	,638
	Özel	14,2456	3,42963		

*%5 seviyesinde anlamlıdır.

Tablo 5'teki sonuçlara göre kamu sermayeli bankalar ve özel sermayeli bankalar Kredi/Mevduat oranı ve Faiz dışı Gelir/Toplam Varlıklar oranları bakımından anlamlı farklılık göstermiştir. Kredi/ Mevduat oranı ve Faiz dışı Gelir/Toplam Varlıklar oranına göre özel bankaların ortalamalarının farklılığının anlamlı olduğu saptanmıştır. Özel bankaların kamu bankalarına göre topladıkları mevduatları daha yüksek düzeyde krediye dönüştürebilmiş olmaları kaynakların etkin kullanımı ve serbest piyasa ekonomisinin işleyişi açısından iyi bir gösterge olarak değerlendirilebilir.

Tablo 6: Bankaların Sermaye Sahipliği Yapısına göre Karşılaştırılması (Kamu ve Yabancı)

	Sermaye Türleri	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	T	P
K/M	Kamu	70,8347	18,62734	-4,454	,000*
	Yabancı	91,0013	13,63922		
FG/ TV	Kamu	4,9270	2,91216	,960	,342
	Yabancı	4,1858	2,64939		
KSNF/ TV	Kamu	2,9406	,64156	-5,678	,000*
	Yabancı	3,9873	,68718		
FDG/ TV	Kamu	1,1584	,27060	-4,687	,000*
	Yabancı	2,0950	,98244		
AKO	Kamu	1,3109	,92098	-1,865	,070**
	Yabancı	1,6836	,43619		
ÖKO	Kamu	15,2133	9,79430	1,638	,112
	Yabancı	11,8856	3,36658		

*%5 seviyesinde anlamlıdır.

**%10 seviyesinde anlamlıdır.

Tablo 6'daki sonuçlara bakıldığında ülke ayrımı olmaksızın kamu sermayeli bankalar ve yabancı sermayeli bankaların Kredi/Mevduat oranı, Net Faiz Marjı ve Faiz Dışı Gelir/Toplam Varlıklar bakımından anlamlı farklılık gösterdikleri görülmektedir. Söz konusu oranların aritmetik ortalama farklılığı yabancı bankalar bakımından daha anlamlı bulunmuştur. Faiz Geliri/Toplam Varlıklar, Aktif Karlılığı ve Öz sermaye Karlılığı bakımından iki banka türü arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Tablodaki oranlara bakıldığında kamu ve yabancı bankalar arasındaki

mevduatların krediye dönüşüm oranının yabancı bankaların lehine olmak üzere yukarıda değinilen özel bankalarla kamu arasındaki orandan daha yüksek oranda bir farkın gerçekleştiği görülmektedir. Buradan hareketle tüm bankalarda aslında en yüksek kredi mevduat oranının yabancı bankalarda gerçekleştiği ortaya çıkmaktadır.

Tablo 7: Bankaların Sermaye Sahipliği Yapısına Göre Karşılaştırılması (Özel ve Yabancı)

	Sermaye Türleri	Ortalama	Sdt. Sapma	T	P
K/ M	Özel	87,0087	13,06090	-1,078	,286
	Yabancı	91,0013	13,63922		
FG/ TV	Özel	5,1188	3,21586	1,142	,259
	Yabancı	4,1858	2,64939		
KSNF/ TV	Özel	3,0783	,37196	-5,932	0,00*
	Yabancı	3,9873	,68718		
FDG/ TV	Özel	1,8888	,47482	-,964	,342
	Yabancı	2,0950	,98244		
AKO	Özel	1,5546	,47762	-1,017	,314
	Yabancı	1,6836	,43619		
ÖKO	Özel	14,2456	3,42963	2,504	,016*
	Yabancı	11,8856	3,36658		

*%5 seviyesinde anlamlıdır.

Tablo 7’deki sonuçlara bakıldığında Her iki ülke dikkate alındığında yabancı sermayeli bankalar ve özel sermayeli bankaların Net Faiz Marjı ve Öz sermaye karlılığı oranları bakımından istatistik olarak anlamlı düzeyde farklılık gösterdikleri görülmektedir. Net faiz marjı oranının aritmetik ortalaması dikkate alındığında yabancı bankaların ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Öz kaynak karlılığı bakımından ise özel bankaların aritmetik ortalamalarının yabancı bankaların aritmetik ortalamasından daha yüksek olduğu saptanmıştır. Diğer oranlar bakımından anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

4.4. Ülkeler ve Sermaye Sahipliği Yapısına Göre Karşılaştırma

Tablo 8’e göre kamu bankaları bakımından Hindistan ve Türkiye’de faaliyet yürüten kamu bankaları Toplam Faiz Geliri/T. Varlıklar, Net Faiz Marjı, Faiz dışı Gelir/T. Varlıklar, Aktif Karlılığı ve Öz sermaye karlılığı bakımından anlamlı farklılık göstermişlerdir. Kamu bankaları arasında; Net Faiz Marjı, Faiz dışı Gelir/T. Varlıklar, Aktif Karlılığı ve Öz sermaye karlılığı bakımından Türkiye’deki bankaların aritmetik ortalamaları daha yüksektir.

Tablo 8: Bankaların Ülke ve Sermaye Sahipliği Yapısına Göre Bir Arada Karşılaştırılması

Sermaye Türleri	Ülke	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	t	p		
Kamu	K/ M	Hindistan	73,5647	3,37376	,741	,473	
		Türkiye	68,1046	26,36928			
	FG/ TV	Hindistan	7,7394	,55979	27,835	,000*	
		Türkiye	2,1147	,46635			
	KSNF/ TV	Hindistan	2,4698	,28932	-5,527	,000*	
		Türkiye	3,4113	,54185			
	FDG/ TV	Hindistan	1,0445	,15339	-2,327	,029*	
		Türkiye	1,2722	,31770			
	AKO	Hindistan	,5622	,56899	-7,265	,000*	
		Türkiye	2,0597	,47817			
	ÖKO	Hindistan	9,5401	10,16687	-3,586	,001*	
		Türkiye	20,8865	5,17214			
	Özel	K/ M	Hindistan	81,5086	5,42563	-2,330	,035*
			Türkiye	92,5088	16,13718		
FG/ TV		Hindistan	8,2248	,64477	27,916	,000*	
		Türkiye	2,0129	,47747			
KSNF/ TV		Hindistan	3,0697	,29892	-,115	,909	
		Türkiye	3,0869	,44579			
FDG/ TV		Hindistan	1,7498	,12989	-1,533	,149	
		Türkiye	2,0278	,64106			
AKO		Hindistan	1,3536	,24171	-2,328	,029*	
		Türkiye	1,7556	,57381			
ÖKO		Hindistan	13,7334	1,99612	-,755	,458	
		Türkiye	14,7578	4,46676			
Yabancı		K/ M	Hindistan	80,1709	6,28591	-6,762	,000*
			Türkiye	101,8317	9,69031		
	FG/ TV	Hindistan	6,7383	,56988	25,864	,000*	
		Türkiye	1,6332	,42628			
	KSNF/ TV	Hindistan	3,8564	,34355	-,971	,347	
		Türkiye	4,1183	,91026			
	FDG/ TV	Hindistan	2,3203	,69075	1,178	,250	
		Türkiye	1,8698	1,19322			
	AKO	Hindistan	1,7638	,31068	,936	,359	
		Türkiye	1,6033	,53469			
	ÖKO	Hindistan	11,0731	3,07195	-1,244	,225	
		Türkiye	12,6981	3,57001			

*%5 seviyesinde anlamlıdır.

Kamu sermayeli Hindistan bankalarının aritmetik ortalaması ise Toplam Faiz Geliri/T. Varlıklar bakımından Türkiye Bankalarına göre daha yüksek düzeydedir. Kredi/Mevduat oranı bakımından ise Türkiye ve Hindistan’da faaliyet gösteren kamu bankalarının aritmetik ortalamasının farklı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Özel sermayeli bankalar bakımından Hindistan ve Türkiye’deki bankalar, Kredi/Mevduat oranı, Toplam Faiz Geliri/T. Varlıklar, Aktif Karlılık oranlarının aritmetik ortalaması bakımından anlamlı farklılık göstermiştir. Kredi/Mevduat oranı ve Aktif Karlılığı bakımından Türkiye’deki özel bankaların aritmetik ortalamaları daha yüksektir. Hindistan özel sermayeli bankaları ise Toplam Faiz Geliri/T. Varlıklar oranı bakımından daha yüksek aritmetik ortalamaya sahiptir. Türkiye ve Hindistan’da faaliyet gösteren özel bankaların ortalamaları incelediğinde KSNF/TV, FDG/TV ve ÖKO oranı bakımından iki ülkenin özel sermayeli bankalarının aritmetik ortalamalarının farklı olmadığı sonucu elde edilmiştir.

Hindistan ve Türkiye’deki yabancı bankaları incelendiğinde, Kredi/Mevduat oranı, Toplam Faiz Geliri/T. Varlık oranları bakımından ortalamalarının ayrıştığı görülmüştür. Hindistan yabancı sermayeli bankalarının aritmetik ortalamaları, Toplam Faiz Geliri/T. Varlık oranı, Türkiye yabancı sermayeli bankalarına nazaran daha yüksektir. Türkiye’deki yabancı bankaların ise Kredi/ Mevduat oranı açısından aritmetik ortalamaca Hindistan yabancı sermayeli bankalardan daha yüksek ortalamalara sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. KSNF/TV, FDG/TV, ÖKO ve AKO oranları bakımından yabancı sermayeli bankaların ortalaması ülke bazında ayrışmamaktadır. Hem yabancı hem de özel sermayeli bankalar KSNF/TV, FDG/TV, ÖKO oranları bakımından iki farklı ülkede benzer ortalamalara sahiptir.

Tablo 9: Ükelere göre Kamu ve Özel Sermayeli Bankaların Karşılaştırılması

Ülke	Finansal Oran	Sermaye Türleri	Aritmetik Ortalama	Standart sapma	T	P
Hindistan	K/ M	Kamu	73,5647	3,37376	-4,483	,000*
		Özel	81,5086	5,42563		
	FG/ TV	Kamu	7,7394	,55979	-2,050	,051
		Özel	8,2248	,64477		
	KSNF/ TV	Kamu	2,4698	,28932	-5,200	,000*
		Özel	3,0697	,29892		
	FDG/ TV	Kamu	1,0445	,15339	-12,651	,000*
		Özel	1,7498	,12989		
	AKO	Kamu	,5622	,56899	-4,616	,000*
		Özel	1,3536	,24171		
	ÖKO	Kamu	9,5401	10,16687	-1,459	,168
		Özel	13,7334	1,99612		
Türkiye	K/ M	Kamu	68,1046	26,36928	-2,846	,010*
		Özel	92,5088	16,13718		
	FG/ TV	Kamu	2,1147	,46635	,550	,558
		Özel	2,0129	,47747		
	KSNF/ TV	Kamu	3,4113	,54185	1,667	,109
		Özel	3,0869	,44579		
	FDG/ TV	Kamu	1,2722	,31770	-3,808	,001*
		Özel	2,0278	,64106		
	AKO	Kamu	2,0597	,47817	1,468	,155
		Özel	1,7556	,57381		
	ÖKO	Kamu	20,8865	5,17214	3,233	,004*
		Özel	14,7578	4,46676		

*%5 seviyesinde anlamlıdır.

Tablo 9'a göre kamu ve özel sermayeli Hindistan Bankaları ve Türk Bankaları, Kredi/Mevduat oranı ve Faiz dışı Gelir/T. Varlıklar bakımından farklılık göstermişlerdir. Her iki ülkede faaliyet gösteren özel sermayeli bankaların Kredi/Mevduat oranı ve Faiz dışı Gelir/ T. Varlık oranlarının aritmetik ortalamalarının farklılığı, daha anlamlı bulunmuştur. Özel sermayeli ve kamu sermayeli Hindistan bankaları Aktif Karlılığı ve Net Faiz Marjı oranları (KSNF/TV) bakımından da ayrılmışlardır; ancak Türkiye'deki kamu ve özel sermayeli banka gruplarının arasında bu oranlar bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Hem Aktif Karlılığı hem de Net Faiz Marjı oranları (KSNF/TV) bakımından Hindistan'da faaliyet gösteren özel sermayeli bankalarının aritmetik ortalamaları kamu sermayeli Hindistan Bankaları'na göre daha yüksektir. Türkiye'de kamu ve özel sermayeli bankalar Öz sermaye Karlılığı bakımından farklılık göstermiştir. Bu oran bakımından kamu sermayeli Türk Bankaları'nın aritmetik ortalamasının özel sermayeli bankalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Hindistan'da faaliyet gösteren kamu ve özel sermayeli bankalar arasında Öz sermaye Karlılığı bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunulamamıştır. FG/TV oranı bakımından ise her iki ülke kamu ve özel sermayeli bankaları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 10: Ükelere göre Kamu ve Yabancı Sermayeli Bankaların Karşılaştırılması

Ülke	Finansal Oran	Sermaye Türleri	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	T	P	
Hindistan	K/ M	Kamu	73,5647	3,37376	-3,339	,003*	
		Yabancı	80,1709	6,28591			
	FG/ TV	Kamu	7,7394	,55979	4,518	,000*	
		Yabancı	6,7383	,56988			
	KSNF/ TV	Kamu	2,4698	,28932	-11,131	,000*	
		Yabancı	3,8564	,34355			
	FDG/ TV	Kamu	1,0445	,15339	-6,501	,000*	
		Yabancı	2,3203	,69075			
	AKO	Kamu	,5622	,56899	-6,683	,000*	
		Yabancı	1,7638	,31068			
	ÖKO	Kamu	9,5401	10,16687	-,520	,611	
		Yabancı	11,0731	3,07195			
	Türkiye	K/ M	Kamu	68,1046	26,36928	-4,329	,001*
			Yabancı	101,8317	9,69031		
FG/ TV		Kamu	2,1147	,46635	2,747	,011*	
		Yabancı	1,6332	,42628			
KSNF/ TV		Kamu	3,4113	,54185	-2,406	,026*	
		Yabancı	4,1183	,91026			
FDG/ TV		Kamu	1,2722	,31770	-1,745	,103	
		Yabancı	1,8698	1,19322			
AKO		Kamu	2,0597	,47817	2,294	,031*	
		Yabancı	1,6033	,53469			
ÖKO		Kamu	20,8865	5,17214	4,698	,000*	
		Yabancı	12,6981	3,57001			

*%5 seviyesinde anlamlıdır.

Tablo 10’da kamu ve yabancı sermayeli bankalardan Hindistan’da faaliyet gösteren banka grupları arasında Öz sermaye Karlılığı bakımından istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunamamış olup; diğer tüm oranlar bakımından ilgili bankalar ayrılmaktadırlar. Türkiye’de faaliyet gösteren kamu ve yabancı sermayeli bankalar ise FDG/TV oranı bakımından birbirine yakın aritmetik ortalamalara sahiptir ve diğer tüm oranlar bakımından birbirlerinden anlamlı olarak ayrılmaktadır. Yabancı sermayeli Hindistan Bankaları ve Türk Bankaları’nın Kredi/Mevduat oranı ve Net Faiz Marj oranlarının aritmetik ortalaması kamu sermayeli bankaların skorlarından daha yüksektir. Faiz Geliri/Toplam Varlık oranları bakımından ise kamu sermayeli bankaların aritmetik ortalaması farklılığı hem Hindistan hem de Türkiye’de faaliyet gösteren yabancı sermayeli bankalardan daha anlamlı bulunmuştur. Hindistan’da Aktif karlılığı rasyosunun aritmetik ortalaması yabancı sermayeli bankalarda kamu sermayeli bankalara göre daha yüksek iken; Türkiye’de kamu sermayeli bankaların aktif karlılığı oranının aritmetik ortalaması farklılığı daha anlamlıdır. FDG/TV oranı Türkiye’de faaliyet gösteren kamu ve yabancı sermayeli bankalarca benzerlik gösterse de Hindistan’da yabancı bankalar lehine bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Öz sermaye Karlılığı oranı bakımından Hindistan’daki kamu sermayeli ve yabancı sermayeli bankaların aritmetik ortalamaları farklılık göstermezken, Türkiye’de faaliyet gösteren kamu sermayeli bankaların ortalaması lehine anlamlı olarak ayrılmaktadır.

Tablo 11: Ülkelere göre Özel ve Yabancı Sermayeli Bankaların Karşılaştırılması

Ülke	Finansal Oran	Sermaye Türleri	Aritmetik Ortalama	Standart sapma	T	P
Hindistan	K/ M	Özel	81,5086	5,42563	,581	,567
		Yabancı	80,1709	6,28591		
	FG/ TV	Özel	8,2248	,64477	6,228	,000*
		Yabancı	6,7383	,56988		
	KSNE/ TV	Özel	3,0697	,29892	-6,228	,000*
		Yabancı	3,8564	,34355		
	FDG/ TV	Özel	1,7498	,12989	-2,927	,012*
		Yabancı	2,3203	,69075		
	AKO	Özel	1,3536	,24171	-3,758	,001*
		Yabancı	1,7638	,31068		
	ÖKO	Özel	13,7334	1,99612	2,618	,015*
		Yabancı	11,0731	3,07195		
Türkiye	K/ M	Özel	92,5088	16,13718	-1,786	,090
		Yabancı	101,8317	9,69031		
	FG/ TV	Özel	2,0129	,47747	2,139	,043*
		Yabancı	1,6332	,42628		
	KSNE/ TV	Özel	3,0869	,44579	-3,669	,002*
		Yabancı	4,1183	,91026		
	FDG/ TV	Özel	2,0278	,64106	,421	,678
		Yabancı	1,8698	1,19322		
	AKO	Özel	1,7556	,57381	,700	,491
		Yabancı	1,6033	,53469		
	ÖKO	Özel	14,7578	4,46676	1,299	,206
		Yabancı	12,6981	3,57001		

*%5 seviyesinde anlamlıdır.

Tablo 11’de görüleceği üzere, Hindistan’daki özel ve yabancı sermayeli bankalar ile Türkiye’deki yabancı ve özel sermayeli bankalar Kredi/Mevduat oranı bakımından farklılık göstermemektedir. Hindistan’da faaliyet gösteren yabancı ve özel sermayeli bankaların, Kredi/Mevduat oranı dışında ilgili oranlar bakımından farklılıkları anlamlı bulunmuştur. Yabancı sermayeli Hindistan Bankaları Net Faiz Marjı, Faiz dışı Gelir/Varlıklar, aktif karlılığı oranlarının aritmetik ortalamalarının farklılığı açısından anlamlı olarak ayrılmaktadırlar. Öz sermaye karlılığı ve Faiz Geliri/Toplam Varlık oranları bakımından ise özel sermayeli bankaların aritmetik ortalamalarının farklılığı anlamlı bulunmuştur. Özel ve yabancı sermayeli Türk Bankaları Faiz Geliri/Toplam Varlık ve Net Faiz Marjı oranları bakımından farklılık göstermektedir. Özel sermayeli bankaların Faiz Geliri/Toplam Varlık oranı bakımından aritmetik ortalamasının farklılığı daha anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmışken, yabancı sermayeli bankaların ise net faiz marjı bakımından daha anlamlı bir aritmetik ortalama farklılığı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Özel ve yabancı sermayeli Türk Bankalarında Kredi/ Mevduat oranı haricinde Faiz dışı Gelir/Toplam Varlıklar, Aktif Karlılığı ve Öz sermaye Karlılığı oranları bakımından anlamlı bir farklılığa ulaşamamıştır.

5. SONUÇ

Çalışmada, Hindistan ve Türkiye Banka Gruplarının, ölçümleri benzerlik gösteren bazı rasyolar aracılığıyla ülke ve sermaye sahipliği bakımından ayırt edilip edilemeyeceği araştırılmış ve bankaların hangi oranlar için farklılık gösterdiği belirlenmeye çalışılmıştır. Literatürde Hindistan ve Türkiye Banka gruplarını birlikte inceleyen ve farklılığını araştıran benzer bir çalışma olmaması araştırmanın önemini arttırdığı düşünülmektedir.

Bu doğrultuda öncelikle, sermaye sahipliği ve ülkelere göre, daha sonra her iki ülke özelinde sermaye sahipliği açısından ne tür farklılıklar olduğu incelenmiştir. Buna göre; Türkiye ve Hindistan bankaları sermaye sahipliği ayrımı olmaksızın Faiz Dışı Gelir/Toplam Varlıklar oranı bakımından farklılık göstermemiştir. Dikkate alınan diğer rasyolar bakımından anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Her iki ülke bankaları dikkate alındığında kamu sermayeli bankalar yabancı sermayeli bankalardan Kredi/ Mevduat oranı, Net faiz Marjı, Faiz Dışı Gelir /Toplam Varlıklar konusunda ayrılmışlardır. Özel sermayeli bankalar, yabancı sermayeli bankalardan net faiz marjı ve öz kaynak karlılığı bakımından farklılık göstermektedir. Kamu bankaları ve özel sermayeli bankalar ise Kredi/Mevduat oranı ve Öz Kaynak karlılığı bakımından ayrılmaktadır.

Hindistan ve Türkiye’de faaliyet gösteren kamu bankaları ve yabancı sermayeli bankalar Kredi/Mevduat oranı bakımından farklılık göstermemiştir. Kamu bankaları seçilmiş diğer rasyolar bakımından anlamlı olarak ayrılmışlardır; yabancı bankalar ise Faiz Geliri/Toplam Varlıklar hususunda farklılık göstermişlerdir. Özel bankalar net faiz marjı ve öz kaynak karlılığı oranlarının aritmetik ortalamaları bakımından farklılık göstermeyip diğer oranlar bakımından farklılık ortaya koymuşlardır.

Hindistan’da faaliyet gösteren kamu ve özel sermayeli bankalar Kredi/Mevduat oranı, net faiz marjı, Faiz Dışı Gelir/Toplam Varlıklar ve Aktif Karlılığı oranlarının aritmetik ortalamaları bakımından farklılık göstermektedir. Hindistan’da faaliyet gösteren kamu ve yabancı sermayeli bankalar ise öz kaynak karlılığı konusunda farklılık göstermeyip, diğer oranlarda ayrılmaktadır. Hindistan özel ve yabancı sermayeli bankalar Kredi/Mevduat oranı dışında diğer tüm rasyolar bakımından anlamlı olarak ayrılmışlardır.

Türkiye’de faaliyet gösteren kamu ve yabancı sermayeli bankalar Kredi/ Mevduat oranı, net faiz marjı, Faiz Gelir/Toplam Varlıklar, Aktif Karlılığı ve Öz Kaynak Karlılığı bakımından anlamlı olarak ayrılmaktadırlar. Faiz Dışı Gelir/Toplam Varlıklar rasyosu özelinde ise aritmetik ortalamaları farklılık göstermemektedir. Türkiye kamu ve özel bankaları ise öz kaynak karlılığı, Kredi/Mevduat oranı, Faiz Dışı Gelir/Toplam Varlıklar bakımından farklılık göstermektedirler. Türkiye Özel ve

yabancı sermayeli bankaların Faiz Gelir/Toplam Varlıklar ve net faiz marjı oranlarında ayrışıp, diğer seçilmiş oranlarda farklılık göstermediği bulgusuna ulaşmıştır.

Tüm bu analiz sonuçlarına dayanarak, Türkiye'deki bankalar ile Hindistan'daki bankalar arasında ilgili oranlar açısından anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Bunun yanı sıra bankaların sermaye sahipliği düzeyinde de ilgili oranlar açısından anlamlı farklılıklar mevcuttur. Buna göre H₁ ve H₂ hipotezleri kabul edilmiştir. 2005-2017 yılları arasında ortalama olarak Türkiye'deki bankaların göreceli olarak Hindistan bankalarına göre önemli oranda toplam varlıklarına göre kredi mevduat oranı Türkiye'de daha yüksek olmasına rağmen faiz gelirlerinin az olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu sonuçlara göre Hindistan bankalarının daha etkin bir kredi politikası uyguladıkları ifade edilebilir. Özel bankaların kamu bankalarına göre topladıkları mevduatları daha yüksek düzeyde krediye dönüştürebilmiş olmaları kaynakların etkin kullanımı ve serbest piyasa ekonomisinin işleyişi açısından iyi bir gösterge olarak değerlendirilebilir. Tablodaki oranlara bakıldığında kamu ve yabancı bankalar arasındaki mevduatların krediye dönüşüm oranının yabancı bankaların lehine olmak üzere özel bankalarla kamu arasındaki orandan daha yüksek oranda bir farkın gerçekleştiği görülmektedir. Buradan hareketle tüm bankalarda aslında en yüksek kredi mevduat oranının yabancı bankalarda gerçekleştiği ortaya çıkmaktadır.

Sonraki çalışmalarda, farklı oranlar ile daha çok ülke bankaları dikkate alınarak bu alanda yeni çalışmalar önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Acar, M.F., Erkoç, T.E. & Yılmaz, B. (2015). Türkiye Bankacılık Sektörü için Karşılaştırmalı Performans Analizi. *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(2),1-5.
- Akbulut, R. & Albayrak, A. S. (2009). Mevduat Bankalarında Performansın Mülkiyet Yapısına göre Finansal Göstergelerle İncelenmesi. *Finans Politik & Ekonomik Yorumlar*, 46(530), 27-40.
- Aktaş, H. & Kargın, M. (2007). Türkiye Bankacılık Sektöründeki Yabancı ve Ulusal Bankaların Finansal oranlar açısından karşılaştırılması. *Yönetim ve Ekonomi*, 14(2), 31-45.
- Ally, Z. (2013). Comparative Analysis of Financial Performance of Commercial Banks in Tanzania. *Research Journal of Finance and Accounting*, 4(19), 133-143.
- Aşçı, M. E. (2019). BRICS Ülkelerinin Küresel Güç Olma Potansiyelleri ve Türkiye. *Uluslararası Hukuk ve Sosyal Bilim Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 39-60.
- Atukalp, M.E. (2018). Özel Sermayeli Mevduat Bankalarının Finansal Performanslarının İncelenmesi: Türkiye Örneği. *Global Journal of Economics and Business Studies*, 7(14),38-52.
- Ayanoğlu, Y., Karapınar, A., Zaif, F., Saraoğlu, M., Bayırlı, R., Altay, A., Bal, H. (2013). Bankaların Yönetimi ve Denetimi, *Anadolu Üniversitesi Yayını*, Yayın No: 2746.
- Bapat, D. & Sagar, M. (2016). Examining Relationship of Income Diversification, Asset Quality with Bank Profitability: Implication for Indian Banks. Editorial Team Editorial Advisory Board, *IJM*, 8(1), 1-12.
- BDDK (2018). https://www.bddk.org.tr/ContentBddk/dokuman/veri_0014_39.pdf (ET:17.03.2020).
- BDDK (2019). Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurumu. <https://www.bddk.org.tr/>. (ET: 17.03.2020).
- BDDK (2020). Türk Bankacılık Sektörü Temel Göstergeleri. https://www.bddk.org.tr/ContentBddk/dokuman/veri_00014_60.pdf. (ET:17.04.2020).
- BDDK (2020). 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu, <https://www.bddk.org.tr/Mevzuat-Kategori/Kanunlar/1> (ET:17.04.2020).
- Doğan, M. (2013). Katılım ve Geleneksel Bankaların Finansal Performanslarının Karşılaştırılması: Türkiye Örneği. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (58), 175-188.
- Ekşi, İ. H., Taşdemir, A. & Hacıevliyagil, N. (2016). Mülkiyet Yapısının Finansal Oranlar Üzerindeki Etkisi: Mevduat Bankalarında Uygulama. *Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 12(2), 545-559.

- Ersoy, E. & Aydın, Y. (2018). Bankaların Likiditesini Etkileyen Makroekonomik ve Bankaya Özgü Faktörlerin Ampirik Analizi: Türkiye Örneği. *Global Journal of Economics and Business Studies*, 7(14), 158-169.
- Fungacova Z., & Poghosyan, T. (2011). Determinants of Bank Interest Margins in Russia: Does Bank Ownership Matter, *Economic Systems*, 35(4), 481-495.
- Gündoğdu, A. (Ed.). (2017). Finansal Yönetim Temel Teoriler ve Açıklamalı Örnekler (1. Baskı). Ankara. Seçkin Yayıncılık.
- Haque, A. (2014). Comparison of Financial Performance of Commercial Banks: A Case Study in The Context of India (2009-2013). *Journal of Finance and Bank Management*, 2(2), 01-14.
- Bankalar.org (2019), <https://www.bankalar.org/kalkinma-yatirim-bankalari/> (ET:11.12.2019).
- IBA (2019). Indian Bank's Association. <https://www.iba.org.in/> (ET: 2019).
- Khediri, K. B., Charfeddine, L., & Youssef, S.B. (2015). Islamic Versus Conventional Banks in The GCC Countries: A Comparative Study Using Classification Techniques. *Research in International Business and Finance*, 33, 75-98.
- Kalaycı, Ş., Albayrak, A. S., Eroğlu, A., Küçükşille, E., Ak, B., Karaatlı, M., ... & Antalyalı, Ö. L. (2016). SPSS Uygulamalı çok Değişkenli İstatistik Teknikleri (7.Baskı). Ankara. Asil Yayın Dağıtım.
- Koç, S., Bağcı, A. & Sözdemir, A. (2015). Ticari Bankalarının Yerli ve Yabancı Bankalar Açısından Performansları ve Performans Sürekliliklerinin Analizi: Türkiye Ölçeği (2002-2012). *Sakarya İktisat Dergisi*, 4(2), 0-14.
- Koley, J. (2019). Analysis of Financial Position and Performance of Public and Private Sector Banks in India: A Comparative Study on SBI and HDFC Bank. *NSOU-Open Journal*, ISSN, 2581-5415.
- Nagarkar, J. J. (2015). Analysis of Financial Performance of Banks In India. *Annual Research Journal of Symbiosis Centre for Management Studies*, 3, 26-37.
- Oğuz, A. B. (2016). Türkiye Kamu, Özel Sermayeli Mevduat ve Katılım Bankalarının 2005-2013 Arasındaki Bazı Bilanço Kalemlerinin Karşılaştırılması. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 12(29), 225-241.
- Öztürk, H. (2016). Türk Bankacılık Sektörünü Etkileyen Makro Ekonomik Faktörlerin Ampirik Analizi/An Empirical Analysis of Macroeconomic Factors Affecting Turkish Banking Sector. *Finans Politik & Ekonomik Yorumlar*, 53(620), 11.
- Parlakkaya, R. & Çürük, S.A. (2011). Finansal Rasyoların Katılım Bankaları ve Geleneksel Bankalar Arasında Bir Tasnif Aracı Olarak Kullanımı: Türkiye Örneği. *Ege Akademik Bakış*, 11(3), 397-405.
- Singh, A. & Sharma, A. K. (2016). An Empirical Analysis of Macroeconomic and Bank-Specific Factors Affecting Liquidity of Indian Banks. *Future Business Journal*, 2(1), 40-53.
- Sochima, A. H. & Iyafekhe, C. (2018). Financial Ratios and Bank Efficiency in Nigeria: A Non-parametric analysis. *Zeszyty Naukowe. Organizacja i Zarządzanie/Politechnika Śląska*.
- TBB (2017). Türkiye Bankalar Birliği. https://www.tbb.org.tr/Content/Upload/Dokuman/7519/Bankalarimiz_2017.pdf (ET:04.02.2020).
- TBB (2019). https://www.tbb.org.tr/Content/Upload/Dokuman/7678/Bankalarimiz_2019.pdf (ET: 04.02.2020).
- TKBB (2020). Türkiye Katılım Bankaları Birliği. <https://www.tkbb.org.tr/tarihce> (ET:04.02.2020).
- Toraman, C., Ata, H. A. & Buğan, M. F. (2015). Mevduat ve Katılım Bankalarının Karşılaştırmalı Performans Analizi. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 16(2), 301-310.
- WBI. (2019). Worldbank Indicators. <https://data.worldbank.org/indicator> (ET: 20.05.2020).
- Yağcılar, G. (2011). Türkiye Bankacılık Sektörünün Rekabet Yapısının Analizi. BDDK, Ankara, 2011:8.
- Yurttadur, M. & Demirbaş, H. (2017). Türkiye'de Bulunan Katılım Bankaları ve Özel Sermayeli Mevduat Bankalarının Finansal Performanslarının Karşılaştırılması. *İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 89-117.